

Mittaustieto ja nettityökalut apuna

Energiatehokkuuden ja kestävästä kulutuksen neuvonta kehittyy

Kansalaiset kaipaavat omaan kulutustietoonsa perustuvaa räätälöityä neuvontaa ympäristöystävällisistä valinnoista ja elämäntavoista. Netissä käytettävät työkalut mahdollistavat omatoimisen kulutustottumusten tarkastelun ja tukevat neuvonnan ammattilaisten työtä.

- Marja Salo, Tutkija
- Ari Nissinen, Ryhmäpäällikkö Suomen ympäristökeskus
- Martina Uotinen, Ympäristöneuvoja, Valonia

Varsinais-Suomen kestävä kehitys ja energia-asioiden palvelukeskus Valonia kokeili yhdistää mitattua ja havainnollistettua kulutustietoa sekä henkilökohtaista neuvontaa Ekokoti-hankkeessa. Energiankulutusta, liikkumista ja jätteen syntyä seurattiin 18 vapaaehtoisessa kotitaloudessa. Mitattu tieto koettiin hyödylliseksi ja se auttoi paneutumaan omaan kulutukseen.

Numerotiedon lisäksi henkilökohtaiset neuvontakäynnit osoittautuivat hyödyllisiksi. Niiden avulla perheet pystyivät paremmin ymmärtämään mittaus-tulosten merkityksen ja suunnittelemaan muutoksia omissa kulutusvalinnoissaan. Kun kotitaloudet pääsivät alkuun, ne etsivät omaehtoisesti lisätietoa ja osasivat soveltaa uutta osaamistaan myös sellaisiin asioihin, joista neuvonnan kanssa ei ollut keskusteltu.

Käytännöllisiä verkkotyökaluja

Ilmastodieetti.fi on Suomen ym-

Suomalaisen kulutuksen keskimääräinen hiilijalanjälki.

Lähde: SYKE:n Envimat-tutkimus.

päristökeskuksen (SYKE) ylläpitämä kansalaisille suunnattu hiilijalanjälkilaskuri. Laskuri julkaisiin vuonna 2010 ja sitä on käytetty jo lähes 70 000 kertaa. Laskuriin syötetään tietoja asumisesta, liikkumisesta, ruokavalinnoista sekä tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta. Tuloksena vastaa ja saa arvion henkilökohtaisesta hiilijalanjäljestä, tietoa siitä, mistä jalanjälki koostuu ja vinkkejä lisätiedon etsintään.

Pieniatekoja.fi on Valonian kehittämä ja ylläpitämä verkkopalvelu, jonka avulla kansalaiset voivat selvittää yksittäisten ekotekojensa vaikutuksia hiilijalanjälkeen. Sivustolla esitellään 23 eri-

laista konkreettista asumiseen, liikkumiseen ja ruokaan liittyvää tekoa. Jokaisen teon yhteydessä ohjelma laskee, kuinka paljon voidaan vähentää ilmastovaikutuksia eli kasvihuonekaasupäästöjä, euroja tai sähkön, veden tai polttoaineen kulutusta toimenpiteestä riippuen. Teon yhteydessä on annettu lyhyesti taustatietoa laskelmasta.

Pieniä tekoja osoittaa kannustavalla tavalla, että yksilön arkipäiväisillä toimenpiteillä on vaikutusta. Sivustolla myös näkee, kuinka monta tekoa yhteensä on jo tehty, ja tämä kertoo, että muutkin toimivat. Omat tekonsa voi jakaa Facebookissa tai Twitterissä.

Nettityökalut apuna havainnollistamisessa

Mitattu tieto vaikkapa sähkönkulutuksesta ei välttämättä yksin riitä muuttamaan kulutustottumuksia ja elämäntapoja – energian käyttöä kotona, liikkumista, ruokavalintoja ja muita kulutustottumuksia. Henkilökohtaisen neuvonnan lisäksi havainnollistamisessa auttavat nettityökalut. Niitä voidaan suositella kansalaisille omatoimiseen kulutuksen ja kulutusvalintojen vaikutusten selvittämiseen.

Lisäksi energianeuvonta ja kestävä kulutuksen kansalaisneuvontaa tarjoavat tahot voivat hyödyntää työkaluja havainnollistamaan kulutusmuutosten vaikutuksia asiakkaan hiilijalanjälkeen:

* Millä tekijöillä on suurin vaikutus hiilijalanjälkeen minun tapuksessani?

* Mitä jos vaihdan osan henkilöautomaatkoista kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen?

* Pystyisinkö energiaa säästämällä saavuttamaan kymmenen prosentin vuotuiset päästövähennykset?

Työkalut sopivat myös koulutukseen erityisesti peruskoulun ylimmillä luokilla ja lukiossa. Kestävä kehitys ja kulutus ovat osa koulujen opetussuunni-

Mittaustieto ja nettityökalut apuna

Energiatehokkuuden ja kestävästä kulutuksen neuvonta kehittyy

Kansalaiset kaipaavat omaan kulutustietoonsa perustuvaa räätälöityä neuvontaa ympäristöystävällisistä valinnoista ja elämäntavoista. Netissä käytettävät työkalut mahdollistavat omatoimisen kulutustottumusten tarkastelun ja tukevat neuvonnan ammattilaisten työtä.

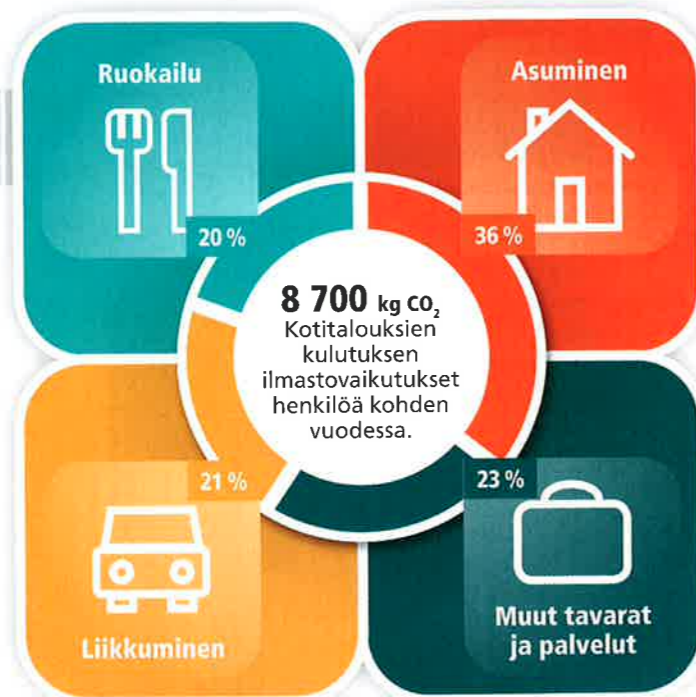
Marja Salo, Tutkija
Ari Nissinen, Ryhmäpäällikkö
Suomen ympäristökeskus
Martina Uotinen
Ympäristöneuvoja, Valonia

Varsinais-Suomen kestävä kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valonia kokeili yhdistää mitattua ja havainnollistettua kulutustietoa sekä henkilökohtaista neuvontaa Ekokoti-hankeessa. Energiankulutusta, liikkumista ja jätteen syntyä seurattiin 18 vapaaehtoisessa kotitaloudessa. Mitattu tieto koettiin hyödylliseksi ja se auttoi paneutumaan omaan kulutukseen.

Numerotiedon lisäksi henkilökohtaiset neuvontakäynnit osoittautuivat hyödyllisiksi. Niiden avulla perheet pystyivät paremmin ymmärtämään mittaus tulosten merkityksen ja suunnittelemaan muutoksia omissa kulutusvalinnoissaan. Kun kotitaloudet pääsivät alkuun, ne etsivät omaehtoisesti lisätietoa ja osasivat soveltaa uutta osaamistaan myös sellaisiin asioihin, joista neuvojan kanssa ei ollut keskusteltu.

Käytännöllisiä verkkotyökaluja

Ilmastodieetti.fi on Suomen ym-

Suomalaisen kulutuksen keskimääräinen hiilijalanjälki.
Lähde: SYKEN Envimat-tutkimus.

päristökeskuksen (SYKE) ylläpitämä kansalaisille suunnattu hiilijalanjälkilaskuri. Laskuri julkaistiin vuonna 2010 ja sitä on käytetty jo lähes 70 000 kertaa. Laskuriin syötetään tietoja asumisesta, liikkumisesta, ruokavalinnoista sekä tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta. Tuloksena vastaa ja saa arvion henkilökohtaisesta hiilijalanjäljestä, tietoa siitä, mistä jalanjälki koostuu ja vinkkejä lisätiedon etsintään.

Pieniatokeja.fi on Valonian kehittämä ja ylläpitämä verkkopalvelu, jonka avulla kansalaiset voivat selvittää yksittäisten ekotekojensa vaikutuksia hiilijalanjälkeen. Sivustolla esitellään 23 eri-

laista konkreettista asumiseen, liikkumiseen ja ruokaan liittyvää tekoa. Jokaisen teon yhteydessä ohjelma laskee, kuinka paljon voidaan vähentää ilmastovaikutuksia eli kasvihuonekaasupäästöjä, euroja tai sähkön, veden tai polttoaineen kulutusta toimenpiteestä riippuen. Teon yhteydessä on annettu lyhyesti taustatietoa laskelmasta.

Pieniä tekoja osoittaa kannustavalla tavalla, että yksilön arkipäiväisillä toimenpiteillä on vaikutusta. Sivustolla myös näkee, kuinka monta tekoa yhteensä on jo tehty, ja tämä kertoo, että muutkin toimivat. Omat tekonsa voi jakaa Facebookissa tai Twitterissä.

Nettityökalut apuna havainnollistamisessa

Mitattu tieto vaikkapa sähkönkulutuksesta ei välttämättä yksin riitä muuttamaan kulutustottumuksia ja elämäntapoja – energian käyttöä kotona, liikkumista, ruokavalintoja ja muita kulutustottumuksia. Henkilökohtaisen neuvojan lisäksi havainnollistamisessa auttavat nettityökalut. Niitä voidaan suosittelua kansalaisille omatoimiseen kulutuksen ja kulutusvalintojen vaikutusten selvittämiseen.

Lisäksi energianeuvonta ja kestävä kulutuksen kansalaisneuvontaa tarjoavat tahot voivat hyödyntää työkaluja havainnollistamaan kulutusmuutosten vaikutuksia asiakkaan hiilijalanjälkeen:

* Millä tekijöillä on suurin vaikutus hiilijalanjälkeen minun tapauksessani?

* Mitä jos vaihdan osan henkilöautomaatkoista kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen?

* Pystyisinkö energiaa säästämällä saavuttamaan kymmenen prosentin vuotuiset päästövähennykset?

Työkalut sopivat myös kouluopetukseen erityisesti peruskoulun ylimmillä luokilla ja lukiossa. Kestävä kehitys ja kulutus ovat osa koulujen opetussuunnit-

EKOKOTI-HANKE ON OSA KULTU-OHJELMAN PILOTTIHANKKEITA

Mittarointia, neuvontaa ja nettityökaluja kehitettiin Ekokoti-hankeessa, joka on yksi kahdeksasta Kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelman (KULTU) kokeiluhankkeista. Ohjelmalla tavoitellaan energiaviisasta ja mukavaa asumista, laadukasta ruokaa, jota ei haaskata, sekä sujuvaa ja vähän kuormittavaa liikkumista.

Ohjelma luo mahdollisuuksia vihreälle taloudelle ja työpaikkojen syntymiselle ja vähentää

samalla niin kotien kuin julkisen sektorin ympäristöhaittoja ja kasvihuonekaasupäästöjä. Ohjelman kokeiluhankkeet luovat uusia toimintatapoja ja ratkaisuja liikkumiseen, asumiseen ja ruokailuun.

Lisätietoja:
Ekokoti-hanke: www.syke.fi/ekokoti

Kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelma (KULTU):
http://www.ym.fi/fi-fi/Ymparisto/Kestava_kulutus_ja_tuotanto

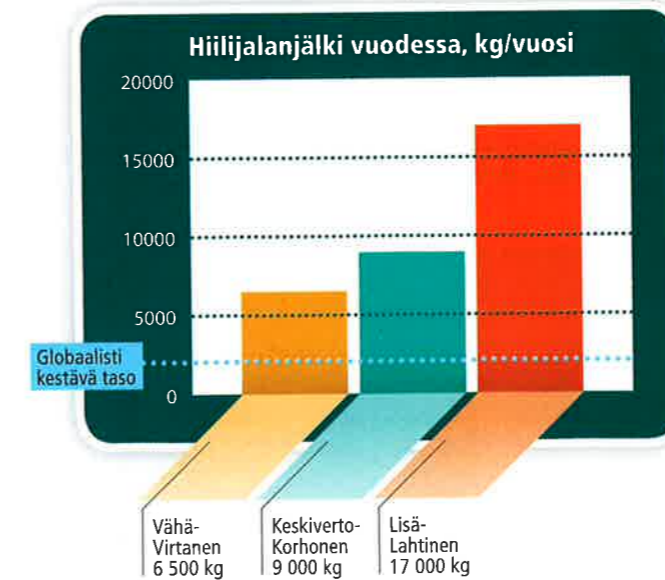
telmia ja niiden painoarvon odotetaan kasvavan opetussuunnitelmien uudistuksessa, joka on parhaillaan meneillään.

Koulumaailmaan sopivia tehtäväideoita on verkossa osoitteessa www.hinku-foorumi.fi/koulut.

Kansalaisten valinnat vaikuttavat

Suomen kasvihuonekaasupäästöistä 70 prosenttia syntyy yksi-

tyisestä kulutuksesta, eli asumisesta, liikkumisesta, ruoasta sekä tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta. Suomalaisten henkilöä kohden lasketut kasvihuonekaasupäästöt kuuluvat maailman korkeimpiin. Kulutusvalinnoilla on siis merkitystä hiilijalanjäljen lisäksi myös laajemmin ympäristöjalanjälkeen. Monet muutokset olisivat lisäksi taloudellisia ja hyvinvointia edistäviä.

Kansalaiset voivat omilla arjen kulutusvalinnoillaan vaikuttaa hiilijalanjälkeen.

Lähde: Suomen ympäristökeskus ja Ilmastodieetti-laskuri.

LEIKKAAMME NURMIKOITA, PENSASAITOJA JA KIINTEISTÖJEN ENERGIANKULUTUSTA.

Oikea asiantuntija hoitaa kiinteistösi niin, että säästät tuntuvasti energiaa ja selvää rahaa.

Pidämme vuosikymmenien kokemuksella kiinteistöt kunnossa, siisteinä ja energiatehokkaina sekä käyttäjille turvallisina ja viihtyisinä. Voimme ylpeänä todeta, että L&T:n palvelut ovat ympäristöystävällisyyden ja energiatehokkuuden edelläkävijöitä.

Ota yhteyttä!

www.lassila-tikanoja.fi/asioi
Yritykset 010 636 7000
Yksityiset 010 636 5000

www.lassila-tikanoja.fi

- ▶ JÄTEHUOLTO JA KIERRÄTYS
- ▶ KIINTEISTÖHUOLTO JA -TEKNIikka
- ▶ SIIVOUS JA TUUKIPALVELUT
- ▶ VIEMÄRIHUOLTO
- ▶ VAHINKOSANEERAUS
- ▶ PROSESSIPUHDISTUS
- ▶ YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN
- ▶ YMPÄRISTÖTUOTTEET

